

LUẬN ĐẠI TÔNG ĐỊA HUYỀN VĂN BẢN

QUYỂN 3

Phần thứ 5: ĐẠI QUYẾT TRẠCH KIM LUÂN SƠN VƯƠNG ĐẠO LỘ

Như vậy đã nói về phần Đại quyết trạch Kim Cang Bảo Luân Sơn Vương. Tiếp theo sẽ nói về phần Đại quyết trạch Kim Luân Sơn Vương đạo lộ. Tướng trạng đó thế nào? Kệ nói:

*Trong con đường Sơn Vương
Gồm mười lăm phần vị
Trong thể của năm loại
Đều có ba tác dụng.*

Luận nói: Trong phần Đại quyết trạch Kim Luân Sơn Vương đạo lộ, kiến lập mấy phần vị làm số lượng cho con đường? Nói rộng ra tuy là vô lượng, nhưng nói tóm lược thì có phần vị của mười lăm loại, lấy phần vị như vậy làm phần lượng cho con đường. Như kệ nói: “Trong con đường Sơn Vương, gồm mười lăm phần vị”. Vì nhân duyên gì mà biết rõ trong con đường này có mười lăm loại phần vị căn bản? Nghĩa là trong năm loại phần vị của Thể Kim Cang Đại Lực Bảo Luân Sơn Vương kia, tất cả mọi phần vị đều có ba loại tác dụng tự tại, vì nghĩa này nên thành lập danh số sai biệt của mười lăm loại. Như kệ nói: “Trong thể của loại, đều có ba tác dụng”. Vì thế nơi Kinh Phương Đẳng nói như vậy: “Trong một khu vực, nhà vua và dân chúng phân chia theo từng địa điểm, chỉ có mười lăm loại thể mà phân nghiệp số vị không hề để sót vị trí nào”. Cho đến nói rộng. Nhưng trong Kinh Minh Thần Diệu Lý nói như vậy: “Có hai mươi lăm loại phần vị sai biệt, chọn lấy Vương gia để chuyển chứ không phải chọn lấy sự tạo tác chuyển”. Tạo tác chuyển thân tóm mười lăm loại phần vị, danh tự hình tướng sẽ như thế nào? Kệ nói:

Hiểu rõ ràng xa đến vô số

*Nối tiếp nhau cùng với ba hợp
 Khắp nơi động - khắp nơi bất động
 Câu chữ văn từ đều rộng lớn
 Đến khắp nơi - đến không cùng khắp
 Loại trừ - thành lập cùng bất dứt
 Đây gọi là mười lăm danh tự
 Như thứ tự thuận theo quán sát.*

Luận nói: Ở trong thể chuyển dần dần theo thứ tự, thì có ba loại tác dụng. Thế nào là ba loại?

Một là tác dụng thông hiểu rõ ràng đích xác địa vị, không làm hỗn loạn mà theo thứ tự kiến lập các địa vị, vì hành đạo rõ danh nghĩa đều hiểu chính xác. Như kệ nói: “Hiểu rõ ràng”.

Hai là tác dụng của vô số công hạnh tu tập từ lâu xa, trải qua vô lượng kiếp vượt qua các phần vị này, tu tập công đức không cùng tận. Như kệ nói: “Xa đến vô số”.

Ba là tác dụng luôn luôn chuyển không gián đoạn không cùng tận, trong từng sát na trong từng thời gian, tất cả đều luôn luôn không dừng lại, tự nhiên chuyển tiếp. Như kệ nói: “Nối tiếp nhau”. Đây gọi là ba loại tác dụng.

Ở trong thể của các pháp bình đẳng như vậy, cũng có ba loại tác dụng. Thế nào là ba loại?

Một là tác dụng chủ động giải thích chủ động biết rõ phù hợp như nhau, ngôn thuyết khéo léo, giác tuệ vô ngại, số đó vô lượng mà cùng một kim cang.

Hai là tác dụng về đối tượng giải thích, đối tượng chứng đạt phù hợp như nhau, nghĩa đạt tới tốt cùng sâu thẳm - lý huyền diệu, thù thắng, chỉ là một khu vực - chỉ là một thân tướng, không có hai loại khác nhau.

Ba là tác dụng thuận theo danh tự phát sanh phù hợp như nhau, thuận theo đối tượng đó thích ứng với tất cả mọi danh tự phát sanh, tất cả đều là thân kim cang như nhau. Đây gọi là ba loại tác dụng. Như kệ nói: “Cùng với ba hợp”.

Ở trong thể rất ráo không còn sót, cũng có ba loại tác dụng. Thế nào là ba loại?

Một là tác dụng chuyển động viên mãn khắp mọi nơi, trong thời thứ nhất dựa vào trong một phần vị, thấu tóm thông suốt hết thảy, chuyển đến cứu cánh. Như kệ nói: “Khắp nơi động”.

Hai là tác dụng không biến động viên mãn khắp mọi nơi, như vậy

chuyển đổi là những gì còn lại trong hết thấy vô lượng phần vị, không hề biến động dời chuyển mà luôn luôn quyết định. Như kệ nói: “Khắp nơi bất động”.

Ba là tác dụng về danh cú văn tự không phân biệt, là thuận theo trước đó xướng lên cùng với số còn lại như nhau. Như kệ nói: “Câu chữ văn từ”. Đây gọi là ba tác dụng.

Ở trong thể viên mãn khắp mọi nơi, cũng có ba loại tác dụng. Thế nào là ba loại?

Một là tác dụng rộng lớn vô lượng vô biên, là tự thể của pháp xuất hiện nghiệp tướng, đạt sự rộng lớn tận cùng không có ranh giới phạm vi. Như kệ nói: “Rộng lớn”.

Hai là tác dụng vô ngại thông suốt đến khắp nơi, là kiến lập hết thấy phần vị ngay một lúc. Như kệ nói: “Đến khắp nơi”.

Ba là tác dụng đạt tới cực điểm tốt cùng vô số không đầy khắp, là trải qua tất cả mọi nơi chỉ có một phía. Như kệ nói: “Đến không cùng khắp”. Đây gọi là ba loại tác dụng.

Ở trong thể bất dứt tất cả hoàn toàn chẳng phải, cũng có ba loại tác dụng. Thế nào là ba loại?

Một là tác dụng làm tiêu tan không có kiến lập, là tất cả các pháp thấy đều loại trừ không có thừa nhận. Như kệ nói: “Loại trừ”.

Hai là tác dụng kiến lập các pháp chủ quản tất cả, là hết thấy các pháp dùng nghĩa “Câu phi” để thành tựu lý này. Như kệ nói: “Thành lập”.

Ba là tác dụng làm tiêu tan, kiến lập đều bất dứt, là đạo lý rốt ráo bất dứt để kiến lập rộng hơn. Như kệ nói: “Cùng bất dứt”. Đây gọi là ba loại tác dụng.

Đó chính là danh tự của mười lăm loại phần vị. Phần vị con đường này, bậc đại lợi căn mới có năng lực thông suốt, hạng chúng sanh độn căn nhất định là khó hiểu nổi. Như kệ nói: “Đây gọi là mười lăm danh tự, như thứ tự thuận theo quán sát”. Như vậy, các phần vị cũng cùng lúc dấy lên, cũng xuất hiện trong thời gian khác nhau, cũng đồng thời xuất hiện, cũng chuyển cùng một nơi, cũng khác nơi mà chuyển, cũng chuyển hoàn toàn mọi nơi, cũng không xuất hiện - cũng không di chuyển, cũng chỉ một loại - cũng là nhiều loại. Đối với pháp căn bản ấy có công dụng thực hiện, có phương tiện thực hiện, kiến lập tạo tác rất tự nhiên tự tại, hãy quán sát kỹ.

Phần thứ 6: ĐẠI QUYẾT TRẠCH

ĐỘC NHẤT SƠN VƯƠNG MA HA SƠN VƯƠNG

Như vậy đã nói về phần Đại quyết trạch Kim Luân Sơn Vương đạo lộ. Tiếp theo sẽ nói về phần Đại quyết trạch Độc Nhất Sơn Vương - Ma Ha Sơn Vương. Tướng trạng đó thế nào? Kệ nói:

*Trong thể của Ma Ha Sơn Vương
Tổng quát có một ngàn hai trăm
Bảy mươi lăm chủng loại phần vị
Nghĩa là trong phần vị căn bản
Từ năm mươi một chủng loại lớn
Mỗi một chủng loại đều có đủ
Năm phần vị là dần dần chuyển
Tất cả đều an lập đầy đủ.*

Luận nói: Trong thể của Độc Nhất Sơn Vương - Ma Ha Sơn Vương này, kiến lập bao nhiêu phần vị để làm phần lượng của thể? Nói rộng ra tuy là vô lượng, nhưng nói tóm lược về nội dung chủ yếu, chỉ có một ngàn hai trăm bảy mươi lăm loại phần vị quyết định. Như kệ nói: “Trong thể của Ma Ha Sơn Vương, tổng quát có một ngàn hai trăm bảy mươi lăm chủng loại phần vị”. Vì nhân duyên gì mà tức thời biết rõ trong thể của Sơn Vương có một ngàn hai trăm bảy mươi lăm phần vị? Điều ấy nghĩa là luôn luôn trong năm mươi một loại phần vị căn bản, mỗi một loại đều có năm loại phần vị chuyển đổi đầy đủ, là chuyển dần dần theo thứ tự, các pháp bình đẳng như vậy, rốt ráo không còn sót, viên mãn khắp mọi nơi, bất dứt tất cả hoàn toàn chẳng phải. Cũng trong năm loại phần vị này, mỗi phần vị đều mở ra năm loại phần vị riêng biệt như chuyển dần dần..., vì vậy nên thành lập toàn bộ là một ngàn hai trăm bảy mươi lăm phần vị. Như kệ nói: “Nghĩa là trong phần vị căn bản, từ năm mươi một chủng loại lớn, mỗi một chủng loại đều có đủ, năm phần vị là dần dần chuyển..., tất cả đều an lập đầy đủ”. Vì thế, trong thể của Độc Nhất Sơn Vương - Ma Ha Sơn Vương này, một ngàn hai trăm bảy mươi lăm phần vị như vậy, cũng chuyển một lúc như nhau, cũng chuyển một lúc khác nhau, cũng chuyển một lúc hoàn toàn, cũng đều chẳng phải là chuyển, cũng chuyển cùng lúc cùng nơi, cũng chuyển cùng lúc khác nơi, cũng chuyển khác lúc khác nơi, cũng đều chẳng phải là chuyển, tự tại vô cùng tự nhiên như vậy không có chướng ngại. Vì thế nên nói là Vô Tận Hư Không Đại Đà Đà Phiệt La Pháp Giới Bồ Tạng Địa Địa Xuất Sanh Vô Cùng Vô Cực Quảng Đức Đại Hải Pháp Môn Tạng. Trong Kinh Đại Trí Trang Nghiêm Pháp Giới Tánh Thân Thâm

Thâm nói như vậy: “Không phải so sánh, không phải thí dụ thì khó suy nghĩ diễn tả được, một thể của biển lớn ẩn tàng trong biển lớn, chủng loại của ba phẩm Đức trong từng địa vốn có, đầy đủ trọn vẹn không thiếu sót. Thế nào là ba phẩm?

Một là Đức thuộc loại Thượng phẩm, vì danh tự phần vị đó rất nhiều không tính được, số lượng đó chẳng khác gì so với số vi trần mười phương thế giới.

Hai là Đức thuộc loại Trung phẩm, vì danh tự phần vị đó, số lượng ấy chẳng khác gì so với số vi trần của trăm trăm trăm ức Tam thiên đại thiên thế giới.

Ba là Đức thuộc loại Hạ phẩm, vì danh tự phần vị đó, có một ngàn hai trăm bảy mươi lăm phần vị. Đây gọi là ba phẩm. Như vậy, các phần vị khởi đầu từ một - một - một - một - một - một, cho đến số vô lượng - vô lượng - vô lượng - vô lượng - vô lượng”. Cho đến nói rộng.

